

Vyhláška č. 321/2005 Z. z.

Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach

(v znení č. 542/2005 Z. z., 584/2008 Z. z., 334/2010 Z. z., 445/2013 Z. z., 28/2017 Z. z., 151/2018 Z. z., 295/2020 Z. z., 303/2020 Z. z., 214/2023 Z. z., 115/2024 Z. z., 420/2025 Z. z.)

Čiastka	136/2005
Platnosť od	20.07.2005
Účinnosť od	01.01.2026 do 30.06.2026 (za 5 mesiacov)

321

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky

z 30. júna 2005

o rozsahu praxe v niektorých zdravotníckych povolaniach

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 28 ods. 2 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 720/2004 Z. z. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

§ 1

Predmet úpravy

(1) Táto vyhláška ustanovuje rozsah praxe

- a) zdravotníckeho pracovníka v záchrannej zdravotnej službe¹⁾ v zdravotníckych povolaniach lekár, zdravotnícky záchranár, sestra a asistent prepravy,
- b) zdravotníckeho pracovníka vo vojenskom zdravotníctve ozbrojených síl Slovenskej republiky (ďalej len „vojenské zdravotníctvo“) v zdravotníckych povolaniach lekár a zdravotnícky záchranár,
- c) zdravotníckeho záchranára v ambulancii Hasičského záchranného zboru a zdravotníckeho záchranára v ambulancii Horskej záchrannej služby,
- d) rádiologického technika,
- e) praktickej sestry – asistenta,
- f) zubného technika,
- g) lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
- h) dentálnej hygieničky,
- i) asistenta výživy,
- j) farmaceutického laboranta,
- k) maséra,
- l) zubného asistenta,
- m) sanitára,

- n) očné optika,
- o) optometristu,
- p) ortopedického technika,
- q) zdravotníckeho laboranta,
- r) fyzioterapeuta,
- s) verejného zdravotníka,
- t) zdravotníckeho pracovníka v ambulancii asistenčnej zdravotnej služby v zdravotníckych povolaniach lekár a zdravotnícky záchranár.

(2) Počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie (ďalej len „krízová situácia“) v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky (ďalej len „z dôvodu ochorenia COVID-19“) táto vyhláška ustanovuje aj rozsah praxe

- a) technika pre zdravotnícke pomôcky,
- b) farmaceuta,
- c) logopéda, psychológa, liečebného pedagóga, fyzika a laboratórneho diagnostika podľa osobitného predpisu.^{1aa)}

§ 2

Rozsah praxe lekára v záchranej zdravotnej službe

(1) Lekár ambulancie záchranej zdravotnej služby²⁾ v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe, na základe písomného poverenia podľa odseku 3 v rozsahu získaného vzdelania samostatne

- a) vykonáva prvotné zhodnotenie zdravotného stavu osoby, ktorá potrebuje poskytnutie neodkladnej zdravotnej starostlivosti,
- b) vykonáva triedenie zranených a určuje závažnosť poškodenia zdravia, priority liečby a ošetrovania,
- c) odoberá anamnézu, zisťuje a rozpoznáva rizikové faktory, cielene ich vyhodnocuje,
- d) navrhuje a vykonáva najvhodnejšie diagnostické postupy a interpretuje ich výsledky,
- e) vykonáva diferenciálnu diagnostiku, stanovuje hlavné a vedľajšie diagnózy v súlade s anamnézou, fyzikálnym vyšetrením, intervenčnými a ďalšími vyšetreniami,
- f) navrhuje liečebné nefarmakologické a farmakologické výkony,
- g) vykonáva potrebnú liečbu a iné súvisiace činnosti,
- h) riadi súčinnosť medzi viacerými poskytovateľmi neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

(2) Lekár vo vojenskom zdravotníctve vykonáva činnosti uvedené v odseku 1.

(3) Lekár vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti a špecializované pracovné činnosti uvedené v odseku 1 na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchranej zdravotnej služby. Poverenie sa vydáva najdlhšie na tri roky. Vzor poverenia je uvedený v prílohe.

(4) Lekár v ambulancii asistenčnej zdravotnej služby vykonáva činnosti uvedené v odseku 1.

§ 3

Rozsah praxe zdravotníckeho záchranára v záchranej zdravotnej službe

(1) Zdravotnícky záchranár v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie záchranej zdravotnej služby v rozsahu získaného vzdelania pri výkone odborných pracovných činností samostatne

- a) odoberá základnú anamnézu od osoby, ktorej sa má poskytnúť neodkladná zdravotná starostlivosť, od jej príbuzných a od iných svedkov udalosti,

- b)** sleduje, hodnotí a zaznamenáva životné funkcie pomocou určených klinických prostriedkov a technických prostriedkov,
- c)** posudzuje zdravotný stav osoby a určuje pracovnú diagnózu,
- d)** vykonáva prvotné ošetrenie všetkých poranení vrátane zastavenia krvácania,
- e)** čistí dýchacie cesty a zaisťuje ich priechodnosť manévrami, použitím vzduchovodu alebo supraglotickými pomôckami,
- f)** vykonáva odstránenie cudzieho telesa pod priamou laryngoskopiou Magillovými kliešťami pri obštrukcii horných dýchacích ciest cudzím telesom u osoby v bezvedomí,
- g)** vykonáva koniotómiu alebo koniopunkciu,
- h)** vykonáva umelú pľúcnu ventiláciu s použitím samorozpínacieho vaku,
- i)** podáva kyslíkovú liečbu,
- j)** podáva liečivú nebulizačne alebo inhalátorom,
- k)** vykonáva rozšírenú kardiopulmonálnu resuscitáciu vrátane farmakoterapie,
- l)** používa automatický a poloautomatický externý defibrilátor,
- m)** vykonáva rozšírenú resuscitáciu s použitím automatického mechanického prístroja na kompresie hrudníka,
- n)** vyhotovuje záznam EKG krivky a na základe jeho vyhodnotenia určuje pracovnú diagnózu,
- o)** používa magnet pri neadekvátnych výbojoch implantovaného kardioverter-defibrilátora,
- p)** vykonáva základné neurologické vyšetrenie a určuje pracovnú diagnózu cievnej mozgovej príhody,
- q)** odvádza pôrod, vykonáva prvé ošetrenie novorodenca a ošetruje rodičku,
- r)** ošetruje pneumotorax dostupnými prostriedkami a technikami,
- s)** zavádza žalúdočné sondy,
- t)** zavádza močový katéter u ženy,
- u)** odoberá v prípade potreby biologický materiál na diagnostické účely,
- v)** zaisťuje periférny žilový vstup a intraoseálny vstup,
- w)** podáva izotonické roztoky elektrolytov intravenózne alebo intraoseálne,
- x)** podáva roztok glukózy intravenózne alebo intraoseálne pri diagnostikovanej hypoglykémii,
- y)** podáva adrenalín intramuskulárne pri anafylaktickej reakcii,
- z)** podáva adrenalín nebulizačne,
- aa)** podáva analgetiká a antipyretiká per os, per rectum, intramuskulárne, intravenózne alebo intraoseálne,
- ab)** podáva inhalačne metoxyflurán,
- ac)** podáva deriváty benzodiazepínu pri kŕčových stavoch per rectum alebo intramuskulárne,
- ad)** podáva anxiolytiká per os,
- ae)** podáva kortikosteroidy per rectum alebo intramuskulárne,
- af)** podáva aktívne uhlie,
- ag)** podáva kaptopril pri artériovej hypertenzii,
- ah)** podáva organické nitráty sublingválne,
- ai)** podáva antiagreganciá per os alebo do žalúdočnej sondy pri akútnom koronárnom syndróme,
- aj)** podáva heparíny intravenózne alebo intraoseálne pri akútnom koronárnom syndróme po konzultácii s lekárom oddelenia intervenčnej kardiológie príslušného poskytovateľa ústavnej

zdravotnej starostlivosti,

ak) podáva inhalačne antiastmatiká,

al) podáva antihistaminiká intravenózne, intramuskulárne pri alergickej reakcii,

am) podáva pri medzinemocničnom transporte osoby liečbu podľa písomnej indikácie lekára, ktorý transport indikoval, okrem podávania krvnej transfúzie,

an) polohuje a imobilizuje osobu s prihliadnutím na rozsah a povahu poranenia alebo ochorenia,

ao) vyslobodzuje osobu, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,

ap) ohrieva alebo chladí osobu pri úrazoch spôsobených nízkymi teplotami alebo vysokými teplotami,

aq) ošetruje amputát vhodný na replantáciu,

ar) zabezpečuje transport osoby a podieľa sa na transporte osoby z miesta udalosti do vozidla ambulancie záchrannej zdravotnej služby dostupnými spôsobmi a prostriedkami, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,

as) sleduje nepretržite zdravotný stav, zabezpečuje základné životné funkcie a uspokojovanie potrieb osoby súvisiacich so zdravím, s chorobou a s umieraním,

at) ošetruje drény, periférne a centrálné cievne katétre, permanentné močové katétre, sondy, kanyly a stómie,

au) udržiava rádiovú, telefónnu a dátovú komunikáciu s operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby a so všetkými zložkami integrovaného záchranného systému, spolupracuje pri navigácii v teréne,

av) zaisťuje bezpečnosť zásahu, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie,

aw) spolupracuje pri navigácii ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby v teréne,

ax) zabezpečuje starostlivosť o telo mŕtvej osoby; ak dôjde k úmrtiu osoby v ambulancii záchrannej zdravotnej služby, odovzdáva mŕtve telo osoby v najbližšom ústavnom zdravotníckom zariadení,

ay) riadi sa pokynmi veliteľa zásahu pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb, vykonáva činnosti veliteľa zdravotníckeho zásahu a vykonáva primárne triedenie ranených do príchodu zdravotníckeho záchranára s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť v študijnom odbore zdravotníckej vedy alebo lekára záchrannej zdravotnej služby; po ich príchode sa riadi pokynmi veliteľa zdravotníckeho zásahu,

az) vyslobodzuje osobu v spolupráci s ostatnými zložkami integrovaného záchranného systému, ak tým závažným spôsobom neohrozí svoj život alebo zdravie.

(2) Zdravotnícky záchranár so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010, okrem činností uvedených v odseku 1, v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci alebo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“ pri výkone špecializovaných pracovných činností na základe písomného poverenia podľa odseku 5 v rozsahu získaného vzdelania samostatne podáva

a) kortikosteroidy intravenózne alebo intraoseálne,

b) prokinetiká intramuskulárne alebo intravenózne,

c) spazmolytiká intramuskulárne alebo intravenózne,

d) diazepam pri krčových stavoch intravenózne alebo intraoseálne,

e) síran horečnatý pri preeklampsii a eklampsii intramuskulárne alebo intravenózne,

f) furosemid pri pľúcnom edéme intravenózne.

(3) Zdravotnícky záchranár s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť v študijnom odbore zdravotníckej vedy, okrem činností uvedených v odseku 1, v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti ako člen posádky ambulancie rýchlej

zdravotnej pomoci alebo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci „S“ pri výkone odborných pracovných činností na základe písomného poverenia podľa odseku 5 v rozsahu získaného vzdelania samostatne

- a) podáva kortikosteroidy intravenózne alebo intraoseálne,
- b) podáva prokinetika intramuskulárne alebo intravenózne,
- c) podáva spazmolytika intramuskulárne alebo intravenózne,
- d) podáva diazepam intravenózne alebo intraoseálne pri kŕčových stavoch,
- e) podáva atropín dostupnou cestou,
- f) podáva tramadol dostupnou cestou,
- g) podáva nesteroidné antiflogistiká a antireumatiká dostupnou cestou,
- h) podáva urapidil intravenózne, pri náhlej cievnej mozgovej príhode na stabilizáciu krvného tlaku, po konzultácii s lekárom špecializovaného centra pre liečbu cievnej mozgovej príhody,
- i) podáva antiemetiká dostupnou cestou,
- j) podáva antiastmatiká dostupnou cestou,
- k) podáva kyselinu tranexámovú intravenózne alebo intraoseálne,
- l) podáva síran horečnatý dostupnou cestou,
- m) podáva furosemid intravenózne,
- n) podáva antidotá dostupnou cestou,
- o) používa externý defibrilátor aj v manuálnom režime,
- p) vykonáva umelú pľúcnu ventiláciu v periresuscitačnom období s použitím ventilátora s monitorovaním EtCO₂,
- q) používa defibrilátor na externú transtorakálnu kardiostimuláciu a elektrickú kardioverziu pri bezprostrednom ohrození života,
- r) pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb sa riadi pokynmi veliteľa zásahu, vykonáva činnosti veliteľa zdravotníckeho zásahu a ďalšie veliteľské funkcie, vykonáva primárne triedenie ranených a podieľa sa na odstraňovaní následkov udalosti s hromadným postihnutím osôb,
- s) vykonáva diferenciálnu diagnostiku, určuje hlavné diagnózy a vedľajšie diagnózy podľa anamnézy, fyzikálneho vyšetrenia a ďalších vyšetrení,
- t) rozhoduje o ponechaní osoby na mieste zásahu alebo o jej transporte do zdravotníckeho zariadenia v závislosti od zdravotného stavu osoby, vykonaných vyšetrení a liečebných postupov,
- u) podáva trimekaín pri zaisťovaní intraoseálneho vstupu,
- v) vykonáva neinvazívnu ventiláciu s použitím ventilátora s možnosťou pozitívneho tlaku na konci výdychu a reguláciou frakcie inšpirovaného kyslíka,
- w) vykonáva prednemocničnú ultrasonografiu na diagnostiku akútnych stavov a vykonávanie terapeutických výkonov.

(4) Zdravotnícky záchranár s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe urgentná zdravotná starostlivosť v študijnom odbore zdravotníckej vedy, so špecializáciou v špecializačnom odbore starostlivosť o kriticky chorých, okrem činností uvedených v odsekoch 1 až 3, v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie špecializovanej rýchlej zdravotnej pomoci alebo ambulancie rýchlej zdravotnej pomoci pri výkone špecializovaných pracovných činností na základe písomného poverenia podľa odseku 5 v rozsahu získaného vzdelania samostatne

- a) vykonáva bilaterálnu dekompresiu hrudníka torakostómiou u osoby s traumatickým zastavením obehu,
- b) podáva midazolam v indikovaných prípadoch dostupnou cestou,
- c) podáva lidocain v indikovaných prípadoch dostupnou cestou,

d) podáva pri sekundárnom transporte osoby liečbu podľa písomnej indikácie lekára vrátane krvnej transfúzie,

e) podáva noradrenalín kontinuálne intravenózne alebo intraoseálne,

f) pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb do príchodu lekára na miesto udalosti vykonáva sekundárne triedenie ranených a riadi zásah v jednotlivých veliteľských pozíciách a komplexne koordinuje zdravotnícku časť vrátane koordinácie veliteľských pozícií.

(5) Zdravotnícky záchranár vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti a špecializované pracovné činnosti uvedené v odsekoch 2 až 4 na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby. Poverenie sa vydáva najdlhšie na tri roky. Vzor poverenia je uvedený v prílohe.

(6) Okrem činností uvedených v odseku 1 zdravotnícky záchranár ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci v stretávacom režime „RV“, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby spolupracuje s lekárom pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

(7) Zdravotnícky záchranár ako vodič ambulancie záchrannej zdravotnej služby

a) spolupracuje s lekárom a so zdravotníckym záchranárom pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti,

b) podieľa sa na transporte osoby z miesta udalosti do vozidla ambulancie záchrannej zdravotnej služby dostupnými spôsobmi a prostriedkami.

(8) Pri výkone odborných pracovných činností a špecializovaných pracovných činností zdravotníckym záchranárom na urgentnom príjme ústavného zdravotníckeho zariadenia sa odseky 1 až 5 použijú primerane.

(9) Zdravotnícky záchranár vo vojenskom zdravotníctve vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 1 a 7 a na základe písomného poverenia hlavného lekára ozbrojených síl Slovenskej republiky alebo ním povereného lekára vo vojenskom zdravotníctve so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne podávanie transfúzných liekov a odborné pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(10) Zdravotnícky záchranár v ambulancii Hasičského záchranného zboru vykonáva samostatne činnosti podľa odseku 1 a na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v ambulancii Hasičského záchranného zboru alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(11) Zdravotnícky záchranár v ambulancii Horskej záchrannej služby vykonáva samostatne činnosti podľa odseku 1 a na základe písomného poverenia odborného zástupcu príslušného poskytovateľa zdravotnej starostlivosti v ambulancii Horskej záchrannej služby alebo ním povereného lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore urgentná medicína alebo lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna medicína vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 4.

(12) Zdravotnícky záchranár v ambulancii asistenčnej zdravotnej služby vykonáva samostatne činnosti podľa odsekov 1 až 4 v rozsahu získaného vzdelania.

§ 3a

Rozsah praxe asistenta prepravy v ambulancii záchrannej zdravotnej služby

(1) Asistent prepravy v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie špecializovanej prepravy v rozsahu získaného vzdelania samostatne

a) zabezpečuje starostlivosť o osobu počas transportu s diagnózou určenou operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby, odosielajúcim lekárom, zdravotníckym záchranárom alebo sestrou,

b) odoberá anamnézu od osoby určenej na transport alebo od svedkov udalosti,

- c) sleduje, hodnotí a zaznamenáva základné životné funkcie pomocou určených klinických prostriedkov a technických prostriedkov,
 - d) konzultuje podmienky a smerovanie transportu a stav osoby s operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby,
 - e) poskytuje prvú pomoc,
 - f) zastavuje krvácanie pomocou dostupných prostriedkov,
 - g) vykonáva základnú kardiopulmonálnu resuscitáciu,
 - h) používa automatický a poloautomatický externý defibrilátor,
 - i) polohuje a imobilizuje prepravovanú osobu,
 - j) vykonáva umelú pľúcnu ventiláciu s použitím samorozpínacieho vaku,
 - k) zabezpečuje transport osoby z miesta udalosti do vozidla ambulancie záchrannej zdravotnej služby dostupnými spôsobmi a prostriedkami,
 - l) vykonáva transport osoby z pristávacej plochy do zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti a zo zdravotníckeho zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti na pristávaciu plochu s využitím technického vybavenia a personálneho vybavenia vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby alebo letúna,
 - m) vykonáva transport novorodenca v spolupráci s neonatologickým tímom,
 - n) spolupracuje s inými posádkami záchrannej zdravotnej služby pri preberaní a preprave ošetrenej osoby do zdravotníckeho zariadenia,
 - o) udržiava rádiovú, telefónnu a dátovú komunikáciu s operačným strediskom tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby a so všetkými zložkami integrovaného záchranného systému, spolupracuje pri navigácii v teréne,
 - p) spolupracuje pri navigácii ambulancie vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby v teréne,
 - q) na pokyn koordinačného strediska alebo operačného strediska tiesňového volania záchrannej zdravotnej služby a v súčinnosti so zložkami integrovaného záchranného systému spolupracuje pri udalostiach s hromadným postihnutím osôb, na pokyn veliteľa zásahu vyslobodzuje osoby, poskytuje prvú pomoc a na pokyn veliteľa odsunu vykonáva transport osôb,
 - r) v prípade konštatovania úmrtia osoby počas prepravy v ambulancii špecializovanej prepravy odovzdáva mŕtve telo osoby v najbližšom ústavnom zdravotníckom zariadení.
- (2)** Asistent prepravy v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie špecializovanej prepravy na základe indikácie lekára, zdravotníckeho záchranára alebo sestry
- a) podáva kyslíkovú liečbu maskou alebo kyslíkovými okuliarmi,
 - b) zabezpečuje zdravotnú starostlivosť o osobu so zavedenými drénmi, periférnymi cievnyimi katétami, permanentnými močovými katétami, sondami, kanylami alebo stómami.

§ 4

Rozsah praxe sestry v ambulancii záchrannej zdravotnej služby

- (1)** Odborné pracovné činnosti podľa § 3 ods. 1 môže v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe vykonávať samostatne aj sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010 alebo sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá vykonávala pracovné činnosti v záchrannej zdravotnej službe do 31. augusta 2010.
- (2)** Špecializované pracovné činnosti podľa § 3 ods. 2 môže v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchrannej zdravotnej službe vykonávať samostatne aj sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010 alebo sestra so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá

vykonávala pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe do 31. augusta 2010 na základe písomného poverenia vydaného podľa § 3 ods. 5.

(3) Okrem činností podľa § 3 ods. 1 a 2 môže činnosti podľa § 3 ods. 3 v rámci neodkladnej zdravotnej starostlivosti v záchranej zdravotnej službe ako člen posádky ambulancie záchranej zdravotnej služby vykonávať samostatne aj sestra s vysokoškolským vzdelaním v študijnom programe ošetrovateľstvo v študijnom odbore ošetrovateľstvo, so špecializáciou v špecializačnom odbore špecializovaná urgentná starostlivosť získanou podľa predpisov účinných do 30. júna 2010 alebo so špecializáciou v špecializačnom odbore anestéziológia a intenzívna starostlivosť, ktorá vykonávala pracovné činnosti v záchranej zdravotnej službe do 31. augusta 2010 na základe písomného poverenia vydaného podľa § 3 ods. 5.

(4) Okrem samostatne vykonávaných odborných činností uvedených v odseku 1 sestra ako člen posádky ambulancie rýchlej lekárskej pomoci, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci v stretávacom režime „RV“, ambulancie rýchlej lekárskej pomoci s vybavením mobilnej intenzívnej jednotky alebo ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby spolupracuje s lekárom pri poskytovaní neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

§ 4a

Rozsah praxe rádiologického technika

(1) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a)** pracuje s automatickým vyvolávacím zariadením,
- b)** spracúva röntgenový obraz v digitálnej podobe, je zodpovedný za správnosť všetkých údajov a kvalitu výslednej obrazovej dokumentácie,
- c)** podieľa sa na vykonávaní dozimetrických a kalibračných meraní prístrojov a príslušenstva, zaznamenáva a kontroluje funkčnosť prístrojov a vykazuje výsledky merania na účely akreditácie, prípadne kontroly,
- d)** meria a sleduje fyziologické, fyzické a psychické predpoklady vyšetrovanej osoby potrebné pre vyšetrenie, informuje lekára rádiológa o zisteniach a dbá o bezpečnosť osoby,
- e)** poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- f)** zabezpečuje ochranné pomôcky a dodržiavanie predpisov o radiačnej hygiene a ochrane, hlási hrubé porušovanie radiačnej hygieny a ochrany odbornému zástupcovi a garantovi pre činnosti spojené s lekársym ožiarovaním,
- g)** spolupracuje na odstránení kontaminácie prípadnej radiačnej nehody,
- h)** zúčastňuje sa na vzdelávaní osoby v súvislosti s diagnostickými postupmi a liečebnými postupmi v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne,
- i)** spracúva obrazovú dokumentáciu,
- j)** podieľa sa na vedení dokumentácie, na základe dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- k)** podieľa sa na uskutočňovaní výskumu, monitoruje požiadavky na výskum v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne a využíva výsledky výskumu v praxi,
- l)** podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore diplomovaný rádiologický asistent a praktickom vyučovaní študentov v študijnom odbore rádiologická technika,
- m)** spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi.

(2) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 na základe indikácie lekára samostatne

- a)** vykonáva snímkovacie techniky v rádiodiagnostickej skiagrafii, skiaskopii,
- b)** vykonáva vyšetrenia pomocou počítačovej tomografie, magnetickej rezonancie, gamagrafie, scintigrafie a jednofotónovej emisnej tomografie, pozitronovej emisnej tomografie, počítačovej tomografie a hybridnej pozitronovej emisnej tomografie,

- c) podieľa sa na uskutočňovaní rádiologických vyšetrovacích postupov a vyšetrovacích postupov v nukleárnej medicíne v rámci zložitých výkonov a neštandardných výkonov,
 - d) pripravuje kontrastnú látku do zariadenia určeného na jej podanie z originálneho obalu podľa pokynov na aplikáciu,
 - e) pripravuje fotochemické roztoky na zabezpečenie prevádzky vyvolávacích zariadení,
 - f) aplikuje základné ožarovacie techniky a gamagrafické techniky,
 - g) aplikuje ožarovacie techniky na kobaltových ožarovacích zariadeniach, urýchľovačoch a röntgenových ožarovacích zariadeniach podľa liečebného plánu,
 - h) aplikuje špeciálne radiačné techniky podľa ožarovacieho plánu,
 - i) zakresľuje kritické štruktúry v súvislosti s procesom plánovania liečby ionizujúcim žiarením,
 - j) zhotovuje izodózové plány v spolupráci s klinickým fyzikom,
 - k) nastavuje a imobilizuje osobu do ožarovacej polohy na pracovisku ožarovacích zariadení, simulátore a ostatných zobrazovacích zariadení,
 - l) vykonáva funkčné in vivo vyšetrenia pomocou jednosondových vyšetrovacích prístrojov, dvojsondových vyšetrovacích prístrojov a viacsondových vyšetrovacích prístrojov,
 - m) vykonáva lokalizačné rádionuklidové vyšetrenia a dynamické rádionuklidové vyšetrenia,
 - n) pripravuje osobu na diagnostické výkony a liečebné výkony v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne.
- (3) Rádiologický technik vykonáva v spolupráci s lekárom výkony súvisiace s diagnostickými výkonmi a liečebnými výkonmi, ktoré uskutočňuje lekár pri invazívnych metódach a pri neinvazívnych metódach.
- (4) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}
- (5) Rádiologický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

§ 4b

Rozsah praxe praktickej sestry – asistenta

- (1) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti podľa osobitného predpisu^{1a)} na výkon odborných pracovných činností samostatne
- a) pozoruje zdravotný stav osoby, zmeny zaznamenáva do zdravotnej dokumentácie a informuje o nich lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku,
 - b) pracuje s informačným systémom, zaznamenáva uskutočnené zdravotné výkony a vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a zdravotníckej štatistiky,
 - c) pripravuje zdravotnú dokumentáciu na vizitu, vyšetrenie, konzílium a sprevádza osobu na vyšetrenia okrem patologického novorodenca,
 - d) poskytuje informácie osobe o starostlivosti súvisiacej s uspokojovaním bio-psycho-sociálnych a duchovných potrieb,
 - e) informuje matku o využití dojčenskej váhy pri dojčení, ak o to matka požiada, a o používaní monitoru dychu dieťaťa,
 - f) informuje osobu alebo podpornú osobu o dodržiavaní hygienických zásad,
 - g) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
 - h) zabezpečuje a vykonáva hygienu prostredia v súlade s hygienicko-epidemiologickým režimom vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení, vykonáva

kontrolu funkčnosti prístrojov, na prácu s ktorými je zaškolený,

i) kontroluje a zaznamenáva teplotu v miestnosti, v ktorej sa uchovávali lieky, a teplotu v chladničke, v ktorej sa uchovávali lieky a mliečne formuly,

j) preberá, kontroluje a ukladá zdravotnícke pomôcky a zdravotnícky materiál, zaisťuje ich dostatočnú zásobu, podieľa sa na kontrole expirácie liekov a zdravotníckych pomôcok,

k) pripravuje obväzový materiál, zdravotnícke pomôcky a zdravotnícky materiál na sterilizáciu,

l) vykonáva starostlivosť o lôžko, o posteľnú bielizeň a osobnú bielizeň osoby,

m) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,

n) stará sa o bezpečné prostredie a ochranu intimity osoby,

o) vykonáva nácvik sebaobslužných činností u osoby, nácvik sedu, stoja a chôdze a prevenciu vzniku dekubitov a komplikácií z imobility,

p) vykonáva starostlivosť o ústnu dutinu osoby vrátane osobitnej starostlivosti okrem osoby so zaistenými dýchacími cestami,

q) manipuluje s materským mliekom a umelými mliečnymi formulami v súlade s podmienkami uskladnenia,

r) pripravuje operačné pole osoby,

s) aplikuje kompresívne pomôcky na horné končatiny a dolné končatiny osoby,

t) vykonáva polohovanie osoby okrem patologického novorodenca a osoby, ktorá vyžaduje špeciálnu starostlivosť pri polohovaní,

u) vykonáva starostlivosť o kožu osoby okrem patologického novorodenca a okrem ošetrovania porúch celistvosti kože,

v) sleduje a stará sa o vyprázdňovanie hrubého čreva a močového mechúra osoby okrem patologického novorodenca,

w) meria a zaznamenáva vitálne funkcie u osoby okrem patologického novorodenca a informuje o zistených odchýlkach lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku,

x) podáva jedlo, tekutiny a kŕmi osobu s deficitom sebaobslužných činností okrem patologického novorodenca,

y) sleduje bilanciu tekutín u osoby, robí záznam, informuje o zistených odchýlkach lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku a zabezpečuje dodržiavanie pitného režimu okrem novorodenca,

z) vykonáva komplexnú hygienickú starostlivosť osoby okrem patologického novorodenca a okrem prvého kúpeľa a ošetrovania novorodenca v pôrodnej sále,

aa) uspokojuje bio-psycho-sociálne a duchovné potreby osoby súvisiace so zdravím, s chorobou alebo s umieraním okrem novorodenca,

ab) upokojuje plačúce a nepokojné dieťa vrátane fyziologického a stabilizovaného novorodenca priamym kontaktom,

ac) vykonáva ošetrovanie zhojenej stómie u osoby a vymieňa a vyprázdňuje zberné vrečko okrem patologického novorodenca,

ad) stará sa o zavedený permanentný močový katéter u osoby vrátane hygieny genitálií, dezinfekcie katétra, výmeny a vypúšťania močového vrečka okrem patologického novorodenca.

(2) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností na základe indikácie lekára, sestry alebo pôrodnej asistentky samostatne

a) pripravuje mliečne formuly, jednotlivé dávky materského mlieka z banky materského mlieka a príkrmy v mliečnej kuchynke,

b) odoberá moč a stolicu na vyšetrenie osobe okrem patologického novorodenca a okrem vyšetrení potrebných na forenzné účely,

- c) odoberá a vyšetruje orientačne moč diagnostickými prúžkami osobe okrem patologického novorodenca a informuje lekára, sestru alebo pôrodnú asistentku o výsledku,
 - d) aplikuje lieky s lokálnym účinkom na kožu, do oka, ucha, nosa a konečníka osobe okrem patologického novorodenca,
 - e) preväzuje primárne sa hojace rany osobe okrem novorodenca,
 - f) zhotovuje 12-zvodový EKG záznam osobe okrem novorodenca,
 - g) odoberá spútum osobe okrem novorodenca,
 - h) zavádza rektálne rúrky osobe okrem novorodenca,
 - i) aplikuje klyzmy osobe okrem novorodenca,
 - j) aplikuje kyslíkovú liečbu osobe okrem novorodenca pomocou kyslíkovej masky alebo okuliarov,
 - k) odsáva sekréty z horných dýchacích ciest u osoby s nezaistenými dýchacími cestami okrem novorodenca,
 - l) podáva lieky podkožne okrem opiátov osobe od šiestich rokov veku,
 - m) aplikuje teplé a studené procedúry a liečivé kúpele osobe od šiestich rokov veku,
 - n) vykonáva výtery z telových dutín osobe od šiestich rokov veku,
 - o) podáva stravu nasogastrickou sondou alebo perkutánnou endoskopickou gastrostómiou osobe od šiestich rokov veku, ak je pri vedomí,
 - p) odoberá venóznú krv na vyšetrenie z periférneho cievneho systému cez jednorazový vpich osobe od šiestich rokov veku okrem odberov krvi na hemokultúru a odberov súvisiacich s podávaním transfúzií liekov a vyšetrení potrebných na forenzné účely,
 - q) odoberá kapilárnu krv osobe okrem patologického novorodenca,
 - r) aplikuje zábaly a obklady u osoby okrem patologického novorodenca.
- (3) Praktická sestra – asistent v rozsahu získanej odbornej spôsobilosti na výkon odborných pracovných činností spolupracuje s lekárom, so sestrou alebo s pôrodnou asistentkou pri**
- a) činnostiach súvisiacich s prijatím, prepustením a preložením osoby,
 - b) edukácii matky zdravého novorodenca o vhodnej polohe pri dojčení,
 - c) zabezpečovaní kvality zdravotnej starostlivosti a bezpečnosti osoby,
 - d) činnostiach súvisiacich s umieraním osoby,
 - e) uspokojovaní bio-psycho-sociálnych a duchovných potrieb novorodenca,
 - f) sledovaní bilancie tekutín s vykonaním záznamu u novorodenca,
 - g) vykonávaní použitia obmedzovacích prostriedkov,
 - h) príprave a podávaní intravenózných liekov,
 - i) starostlivosti o periférny venózny katéter,
 - j) príprave inštrumentačného stolíka so sterilnými zdravotníckymi pomôckami a zdravotníckym materiálom,
 - k) starostlivosti o mŕtve telo, a to spolu so sanitárom,
 - l) vykonávaní polohovania osoby, ktorá vyžaduje špeciálnu starostlivosť pri polohovaní,
 - m) príprave a podávaní parenterálnej výživy,
 - n) malých chirurgických výkonoch a invazívnych výkonoch,
 - o) diagnostických výkonoch a liečebných výkonoch,
 - p) ošetrovaní septických rán a dekubitov,
 - q) výteroch z rán,

- r) príprave a podávaní liekov do ústnej dutiny,
- s) príprave a podávaní liekov intramuskulárne,
- t) cievkovaní močového mechúra a pri zavádzaní permanentného močového katétra,
- u) odsávaní sekrétov z horných dýchacích ciest u osoby so zaistenými dýchacími cestami,
- v) ošetrovaní drénov a drenážnych systémov,
- w) fixácii zlomenín horných končatín a dolných končatín,
- x) odbere a vyšetrení moču a stolice u patologického novorodenca,
- y) odbere spúta u novorodenca,
- z) odbere krvi a výteru u osoby do šiestich rokov veku.

(4) Praktická sestra – asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a špecializované pracovné činnosti v špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(5) Praktická sestra – asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva samostatne odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 až 3 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

§ 4c

Rozsah praxe zubného technika

(1) Zubný technik samostatne

- a) posudzuje a navrhuje riešenia v oblasti fixnej protetiky, snímacej protetiky a čelustnej ortopédie,
- b) odporúča vhodné konštrukčné riešenia zhotovenia zubných náhrad,
- c) určuje farbu a tvar zhotovovaných zubov,
- d) vymieňa trecie segmenty a nefunkčné prvky dentálnych zásuvných spojov a dentálnych zámkov,
- e) opravuje prasknuté a zlomené snímateľné zubné náhrady a čelustnoortopedické aparáty,
- f) zhotovuje odtlačky ušných koncoviek a tvárových epitéz,
- g) zhotovuje zdravotnícke pomôcky proti chrápaniu vrátane ich odtlačkov,
- h) hodnotí kvalitu zhotovených zubných náhrad a materiál používaný v zubnej technike,
- i) podieľa sa na vývoji dentálnych materiálov, dentálnych prístrojov a dentálnych nástrojov,
- j) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení používaných v zubnej technike a zabezpečuje dodržiavanie príslušných hygienických predpisov,
- k) podieľa sa na tvorbe programov na podporu verejného zdravia a zdravotnej politiky,
- l) vedie dokumentáciu, zaznamenáva do dokumentácie údaje o použitých materiáloch a pracovných výkonoch; na základe dokumentácie vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky a aktualizuje zoznam protetických prác v zubnej technike,
- m) vydáva potvrdenie o použítom materiáli pre potreby osoby a potreby lekára,
- n) podieľa sa na praktickom vyučovaní v odbore zubná technika,
- o) spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami a ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- p) uskutočňuje výskum, monitoruje požiadavky na výskum v zubnej technike a využíva výsledky výskumu v praxi.

(2) Zubný technik na základe indikácie lekára samostatne

- a) zhotovuje fixné zubné náhrady, snímacie zubné náhrady a čelustnoortopedické aparáty,

- b) zhotovuje chirurgické dlahy, ušné koncovky, zdravotné pomôcky v gynekológii, obturátory a tvárové epitézy,
- c) zhotovuje úpravy a opravy zubných náhrad,
- d) overuje medzičelústné vzťahy a funkčnosť zubných náhrad,
- e) vykonáva všetky výkony súvisiace s činnosťami podľa písmen a) až d),
- f) určuje použitie dentálnych materiálov u osoby.

(3) Zubný technik v spolupráci s lekárom

- a) spresňuje protetické riešenia zhotovenia kombinovaných zubných náhrad, chirurgických dláh, ušných koncoviek a iných zdravotných pomôcok na základe analýz študijných modelov,
- b) skúša konštrukcie zhotovených náhrad,
- c) upravuje zubné náhrady a ich komponenty.

§ 4ca

Rozsah praxe lekára pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti

Lekár s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vykonáva činnosti súvisiace s prijatím, prepustením, preložením, vyšetrovaním a liečbou osoby,
- b) zisťuje kompletnú anamnézu osoby,
- c) meria fyziologické funkcie osoby a sleduje vitálne funkcie osoby,
- d) indikuje a interpretuje základné laboratórne metódy a diagnostické metódy,
- e) vykonáva fyzikálne vyšetrenie osoby,
- f) aplikuje transfúzne lieky,
- g) aplikuje injekčnú liečbu, infúznú liečbu a intravenóznú liečbu,
- h) aplikuje lieky do zavedeného epidurálneho katétra,
- i) odoberá krv z artérie,
- j) zavádza žalúdočné sondy a dvanástnikové sondy, permanentné močové katetre a rektálne rúrky,
- k) vykonáva extirpáciu a sutúru malej chirurgickej rany,
- l) vykonáva základný popis röntgenologickej snímky a základný popis elektrokardiografického záznamu,
- m) extirpuje odumreté časti dekubitu a ošetruje dekubit,
- n) ošetruje diabetickú nohu,
- o) odstraňuje Redonov drén,
- p) indikuje farmakoterapiu v súlade s preskripčnými obmedzeniami a indikačnými obmedzeniami,
- q) odstraňuje bolesť ľahkého a stredného stupňa,
- r) identifikuje potreby poskytovania zdravotnej starostlivosti osoby, rodiny alebo komunity súvisiace so zmenou ich zdravotného stavu,
- s) vykonáva diagnostické zdravotné výkony a liečebné zdravotné výkony s použitím jednoduchšej prístrojovej techniky a základných laboratórnych a diagnostických metód,
- t) vedie zdravotnú dokumentáciu, analyzuje záznamy v zdravotnej dokumentácii a na základe údajov v zdravotnej dokumentácii vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
- u) vykonáva punkcie telových dutín,
- v) odporúča zdravotnú starostlivosť a spoluprácu s inými fyzickými osobami a právnickými osobami,

- w) edukuje osobu, rodinu alebo komunitu o zdravotnej starostlivosti s dôrazom na zdravie a prevenciu,
- x) poskytuje informácie súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v potrebnom rozsahu osobe, rodine alebo komunite,
- y) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- z) zabezpečuje dodržiavanie bezpečného prostredia osoby a ochranu jej intimity pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti,
 - aa) analyzuje zdravotný stav osoby a odosiela ju na odborné vyšetrenie na zabezpečenie včasnej diagnostiky,
 - ab) analyzuje príčiny vzniku najčastejšie sa vyskytujúcich chorôb a indikuje diagnostické vyšetrovacie metódy na ich potvrdenie alebo vylúčenie,
 - ac) asistuje pri operačných výkonoch lekárovi so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore,
 - ad) asistuje pri invazívnych zdravotných výkonoch a neinvazívnych zdravotných výkonoch.

§ 4cb

Rozsah praxe dentálnej hygieničky

- (1) Dentálna hygienička s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne
 - a) vykonáva dentálnohygienické vyšetrenie ústnej dutiny,
 - b) vypracúva individuálny hygienický plán ošetrovania mäkkých a tvrdých tkanív v ústnej dutine,
 - c) identifikuje potreby dentálnohygienickej starostlivosti osoby, rodiny alebo komunity,
 - d) odstraňuje mäkké a tvrdé nánosy zo supragingiválneho priestoru a subgingiválneho priestoru do hĺbky 3 mm fyziologického sulku,
 - e) leští povrch zubov profylaktickými materiálmi,
 - f) vykonáva lokálnu fluoridáciu zubov,
 - g) informuje ošetrojúceho zubného lekára o výsledku ošetrovania osoby,
 - h) riadi dentálnohygienickú starostlivosť v závislosti od zistených potrieb osoby, rodiny alebo komunity,
 - i) podieľa sa na tvorbe štandardov dentálnohygienickej starostlivosti,
 - j) vedie zdravotnú dokumentáciu v súvislosti s dentálnou hygienou, kontroluje a analyzuje záznamy v zdravotnej dokumentácii a vedie výživové poradenstvo,
 - k) edukuje osobu o pravidelnej a systematickej dentálnohygienickej starostlivosti, postupoch a technikách čistenia ústnej dutiny a kontroluje ich účinnosť,
 - l) uskutočňuje výskum v dentálnej hygiene, monitoruje požiadavky na výskum v dentálnej hygiene a využíva výsledky výskumu v praxi,
 - m) podieľa sa na praktickom vyučovaní v študijnom odbore dentálna hygiena a v študijnom odbore zubný asistent,
 - n) podieľa sa na tvorbe programov na podporu ústneho zdravia obyvateľstva, zdravotnej politiky a na ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
 - o) odporúča dentálne pomôcky a dietetické potraviny,
 - p) zabezpečuje hygienu prostredia a vykonáva dezinfekciu a sterilizáciu zdravotníckych pomôcok, prístrojov, nástrojov a zariadení pri vykonávaní dentálnohygienickej starostlivosti.
- (2) Dentálna hygienička s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností na základe indikácie zubného lekára samostatne
 - a) vykonáva hygienický intenzívny program mäkkých a tvrdých tkanív ústnej dutiny,

- b) pripravuje osobu na diagnostické výkony a liečebné výkony a poskytuje dentálnohygienickú starostlivosť,
- c) podáva liečivo do parodontálnych váčkov,
- d) pečatí fisúry zubov,
- e) leští výplne zubov,
- f) vykonáva slinný test,
- g) ošetruje citlivý dentín pomocou profylaktických materiálov,
- h) vykonáva bielenie zubov a iné estetické úpravy zubov,
- i) ošetruje zubné implantáty,
- j) podáva povrchovú anestéziu pomocou gélu.

(3) Dentálna hygienička spolupracuje so zubným lekárom pri invazívnych a neinvazívnych diagnostických výkonoch a liečebných výkonoch.

§ 4cc

Rozsah praxe asistenta výživy

(1) Asistent výživy s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne v zdravotníckych zariadeniach, prírodných liečebných kúpeľoch a kúpeľných liečebniach, sanatóriách, zariadeniach sociálnych služieb a v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a v denných stacionároch

- a) zostavuje stravovacie plány podľa zásad fyziologickej výživy, odporúčaných výživových dávok pre obyvateľstvo a aktuálnych poznatkov v dietetike,
- b) zaoberá sa požiadavkami fyziologickej výživy zdravého človeka v priebehu ontogenézy, zisťovaním stavu výživy populácie a diferencovanou výživou skupín populácie,
- c) zostavuje jedálne lístky s ohľadom na požadovanú výživovú hodnotu a pestrosť a vytvára receptúry nových jedál, pričom pri úprave jedálnych lístkov zohľadňuje skladové zásoby a trvanlivosť potravín,
- d) zostavuje podklady pre objednávky, prípadne mimoriadny výdaj potravín podľa jedálneho lístka,
- e) určuje technologické postupy pri príprave jedla v súlade so systémom správnej výrobnéj praxe,
- f) sleduje energetickú a biologickú hodnotu podávaného jedla a podľa zistení upravuje štruktúru jedálnych lístkov,
- g) kontroluje kvalitu potravín používaných na prípravu jedál a navrhuje prípadné nápravné opatrenia, navrhuje dodávateľov potravín pre špeciálne diétne režimy,
- h) vykonáva odborný dozor nad prípravou jedla a nad dodržiavaním podmienok podľa osobitného predpisu⁵⁾ a špeciálneho hygienicko-epidemiologického režimu stravovacej prevádzky vrátane prevencie nozokomiálnych nákaz,
- i) degustuje hotové jedlá pred výdajom a podľa potreby vydáva pokyny na ich konečnú úpravu,
- j) kontroluje a eviduje teplotu vydávaných jedál, nariaďuje nápravné opatrenia a vedie o tom záznam,
- k) kontroluje distribúciu jedál zo stravovacej prevádzky, servírovanie jedla pri tabletovom systéme výdaja jedál a servírovanie jedla na lôžkových oddeleniach,
- l) kontroluje úroveň stravovania, zisťuje názory stravníkov na kvalitu jedla a o zistených skutočnostiach informuje vedúceho asistenta výživy a stravovaciu komisiu,
- m) pracuje s informačno-komunikačnými technológiami a s informačnými programami pre stravovacie prevádzky,
- n) zúčastňuje sa lekárskeho vizít na lôžkových oddeleniach,
- o) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,

p) zabezpečuje vzdelávanie jednotlivcov a rodín v oblasti prevencie porúch výživy, fyziologickej výživy a liečebnej výživy,

q) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore asistent výživy a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,

r) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore asistent výživy.

(2) Asistent výživy s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(3) Asistent výživy s vysokoškolským vzdelaním prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore fyziologická a klinická výživa vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a samostatne

a) spracúva nutričné anamnézy jednotlivcov a vykonáva vyšetrenia na zistenie stavu výživy jednotlivcov, je členom nutričného tímu zdravotníckeho zariadenia,

b) navrhuje zmeny v starostlivosti o nutričný stav osoby, zaistuje nutričné požiadavky osôb so závažnými poruchami výživy a metabolizmu,

c) zabezpečuje vzdelávanie jednotlivcov, rodín a skupín vo všetkých oblastiach fyziologickej a liečebnej výživy,

d) koordinuje komplexnú dietetickú starostlivosť o osobu,

e) podieľa sa na koordinácii podávania orálnej, enterálnej a parenterálnej výživy, spolupracuje v multidisciplinárnom tíme oddelenia alebo kliniky,

f) navrhuje zmeny v naordinovanej diéte alebo v spôsobe prijímania stravy,

g) zapája sa do odbornej spolupráce na všetkých úrovniach prevencie a nutričnej terapie,

h) sleduje vývoj poznatkov v dietetike a výsledky vedeckých výskumov aplikuje v praxi,

i) podieľa sa na výskume v oblasti výživy,

j) vykonáva odbornú, vedeckú a pedagogickú činnosť súvisiacu s výživou,

k) vykonáva odborné hodnotenia nového sortimentu v oblasti stravovania.

(4) Asistent výživy spolupracuje s ústavným dietológom, ošetrojúcim lekárom a nutričným tímom pri

a) nariadení, príprave a podávaní individuálnych diét,

b) nariadení a príprave tekutej výživy,

c) nariadení, príprave a podávaní špeciálnych diét,

d) nariadení, príprave a podávaní vysoko sterilnej stravy pre transplantačnú jednotku.

§ 4cd

Rozsah praxe farmaceutického laboranta

(1) Farmaceutický laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti spojené s prípravou, kontrolou, výdajom liekov a spotrebného zdravotníckeho materiálu a samostatne

a) vykonáva základné lekárenské a laboratórne práce,

b) pripravuje jednotlivé liekové formy na vonkajšie použitie,

c) správne uchováva liečivá, lieky, pomocné látky, zdravotnícke pomôcky a ostatný doplnkový sortiment,

d) individuálne pripravuje lieky, vykonáva defektúrne práce v lekárni,

e) kontroluje liečivá a pomocné látky,

f) vykonáva analýzu vybraných liekopisných liečiv,

- g)** zodpovedá za správne označenie liečiv podľa požiadaviek Európskeho liekopisu a Slovenského farmaceutického kódexu,
 - h)** obsluhuje bežné lekárenské zariadenia a prístroje,
 - i)** pripravuje hromadne pripravované lieky do zásoby,
 - j)** pripravuje individuálne pripravované lieky na základe žiadanky oddelení ústavného zdravotníckeho zariadenia a hromadne pripravované lieky podľa Európskeho liekopisu, Slovenského farmaceutického kódexu alebo opakujúcich sa lekárske predpisov,
 - k)** dodržiava zásady správnej lekárenskej praxe, správnej výrobné praxe a dodržiava hygienický program a sanitačný program,
 - l)** vypracúva podklady pre objednávanie liekov a liečiv, prijíma, oceňuje, uskladňuje a sleduje ich dobu použiteľnosti, informuje o vhodnosti výberu voľnopredajného sortimentu,
 - m)** vydáva doplnkový sortiment a zdravotnícke pomôcky a poskytuje odborné informácie o správnom používaní vydaného sortimentu,
 - n)** vedie evidenciu vykonaných prác podľa hygienicko-sanitačného programu, vykonáva monitoring teploty a vlhkosti počas uchovávaní liekov a pri odchýlkach upozorní odborného zástupcu lekárne, pripravuje dezinfekčné roztoky podľa schválených postupov,
 - o)** spolupracuje pri výdaji špeciálnych zdravotníckych pomôcok meraním a nastavením správnej veľkosti,
 - p)** prijíma a eviduje žiadanky na lieky a žiadanky na špecializovaný zdravotnícky materiál zo zdravotníckych zariadení v nemocničnom informačnom systéme,
 - q)** poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich život a zdravie osoby,
 - r)** dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,
 - s)** zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore farmaceutický laborant a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
 - t)** podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore farmaceutický laborant.
- (2)** Farmaceutický laborant s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 asistuje farmaceutovi pri
- a)** výdaji liekov viazaných na lekárske predpis,
 - b)** výdaji liekov objednaných pre oddelenia nemocnice a do ambulantných zdravotníckych zariadení na základe objednávky,
 - c)** výdaji liekov, kontrole liekov, liečiv a pomocných látok a zároveň o vykonanej kontrole liekov, liečiv a pomocných látok vyhotovuje záznam,
 - d)** príprave hromadne pripravovaných liekov do zásoby, o ich príprave vedie záznamy a evidenciu.
- (3)** Farmaceutický laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odsekov 1 a 2 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

§ 4ce

Rozsah praxe maséra

- (1)** Masér s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne
- a)** pracuje s výpočtovou technikou v zdravotníctve v rozsahu nevyhnutnom pre pracovnú pozíciu masér,
 - b)** poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
 - c)** zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore masér a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
 - d)** podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore masér,

- e) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska.
- (2) Masér s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 na základe indikácie lekára samostatne
 - a) vykonáva všetky druhy masáže a akupresúru,
 - b) aplikuje manuálnu lymfodrenáž a prístrojovú lymfodrenáž,
 - c) aplikuje svetloliečbu s využitím infračerveného a polarizovaného svetla,
 - d) pripravuje a vykonáva jednotlivé procedúry negatívnej a pozitívnej termoterapie a lokálnej a celkovej termoterapie,
 - e) vykonáva vodoliečebné procedúry s masážnym účinkom, podvodovú masáž, Vichy masáž, škótske streky a všetky druhy prísadových kúpeľov,
 - f) pripravuje a vykonáva vonkajšie balneoterapeutické procedúry a inhalácie bez pridávania liekov,
 - g) sleduje reakcie osoby počas aplikácie procedúry, v prípade nepriaznivej reakcie preruší aplikáciu a informuje vedúceho pracovníka.
- (3) Masér s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností v študijnom odbore masér pre zrakovo hendikepovaných samostatne vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 v rozsahu klasickej masáže.

§ 4cf

Rozsah praxe zubného asistenta

Zubný asistent s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) asistuje zubnému lekárovi pri vyšetrovaní a ošetrovaní osoby vrátane štvorročnej práce,
- b) monitoruje dentálnohygienické problémy u osoby v ambulancii zubného lekárstva,
- c) udržiava špeciálne nástroje a prístroje používané v odbore,
- d) pripravuje materiál potrebný pri rôznych druhoch ošetrovania chrupu a ostatných tkanív ústnej dutiny,
- e) zabezpečuje starostlivosť o dentálne pomôcky, vykonáva ich dezinfekciu a sterilizáciu,
- f) poskytuje osobe informácie súvisiace s hygienou ústnej dutiny, výživou a remineralizáciou tkanív zuba a inštruuje osobu v starostlivosti o ústne zdravie neinvazívnymi metódami v závislosti od veku osoby,
- g) vedie zdravotnú dokumentáciu ambulancie zubného lekárstva a vykonáva administratívne práce spojené so zubnolekársym ošetrovaním osoby a prevádzkou pracoviska,
- h) používa informačný systém pracoviska a spracúva údaje pre potreby zdravotných poisťovní a Národného centra zdravotníckych informácií,
- i) zhotovuje anatomické odtlačky a modely,
- j) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- k) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore zubný asistent a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- l) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore zubný asistent,
- m) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- n) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska.

§ 4cg

Rozsah praxe sanitára

- (1) Sanitár s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností na úsekoch zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb, v laboratóriách, v lekárenskej službe, na transfúzných oddeleniach, na patologicko-anatomických oddeleniach, na oddeleniach centrálnej sterilizácie, na operačných

oddeleniach, v detských zariadeniach, v sadrovni, v dopravnej zdravotnej službe a v prírodných liečebných kúpeľoch a kúpeľných zariadeniach samostatne

- a) vykonáva základnú dezinfekciu a starostlivosť o pomôcky a prostredie, hygienickú starostlivosť o rehabilitačné pomôcky a pripravuje zdravotnícke pomôcky na sterilizáciu,
- b) vykonáva starostlivosť o posteľ osoby a o posteľnú a osobnú bielizeň osoby,
- c) transportuje biologický materiál do príslušných laboratórií,
- d) transportuje osobu na vyšetrenia a operačné zákroky,
- e) vykonáva starostlivosť a údržbu prístrojov, pomôcok a zariadení používaných na pracovisku,
- f) transportuje stravu na oddelenie, pomáha osobám, ktoré vyžadujú asistenciu pri stravovaní, a pripravuje a podáva čaje,
- g) uplatňuje hospodárnosť pri manipulácii s materiálmi, energiou, strojmi a zariadeniami,
- h) dodržiava normy a parametre kvality poskytovaných služieb,
- i) vykonáva základný hygienický filter u dospeléj osoby,
- j) podieľa sa na starostlivosti o vyprázdňovanie osoby,
- k) uskladňuje zdravotnícky materiál, vykonáva prípravu, umývanie, dezinfekciu a sterilizáciu laboratórnych nástrojov, prístrojov, fliaš a liekoviek,
- l) pripravuje čisté obaly pre individuálne pripravované lieky a hromadne pripravované lieky, zabezpečuje prípravu čistej vody,
- m) pripravuje jednotlivé druhy obväzov a dláh,
- n) asistuje pri pitnej liečbe prírodnou liečivou vodou,
- o) vykonáva dezinfekciu na pracovisku teploliečby, vodoliečby, balneoterapie a inhalácií podľa schváleného hygienického plánu,
- p) vykonáva likvidáciu infekčného a kontaminovaného materiálu,
- q) poskytuje prvú pomoc podľa svojich odborných vedomostí a privoláva ďalšiu odbornú pomoc,
- r) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
- s) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska.

(2) Sanitár s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 v spolupráci so sestrou alebo zdravotníckym asistentom asistuje pri

- a) podávaní jedla dospelým osobám,
- b) vykonávaní hygienickej starostlivosti o osobu,
- c) manipulácii a polohovaní osôb,
- d) starostlivosti o mŕtve telo.

§ 4ch

Rozsah praxe očného optika

(1) Očný optik s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) zhotovuje, upravuje, opravuje, objednáva, vydáva, nakupuje a uchováva korekčné očné pomôcky potrebných parametrov podľa lekárskeho predpisu alebo po zmeraní potrebných parametrov,
- b) rieši chyby očnej korekcie,
- c) prepočítava podľa potreby očným lekárom uvedené hodnoty sférickej alebo astigmatickej refrakcie a vyjadruje výslednú lámavosť korekčnej šošovky vzhľadom na jej zmenenú finálnu polohu voči oku,
- d) podáva odborné informácie o spôsobe používania korekčných a optických pomôcok, o ich údržbe a odporúča ďalšiu vhodnú ochranu zraku,

- e) poskytuje poradenskú činnosť pri výbere očných protéz,
 - f) vyhodnocuje poukaz zdravotnej poisťovne na okuliare a iné optické pomôcky,
 - g) stará sa o základnú údržbu strojov a prístrojov na pracovisku,
 - h) rozlišuje optické materiály organickej a anorganickej povahy pri zhotovovaní očných pomôcok,
 - i) volí spôsob a potrebné prostriedky na opracovanie okuliarových šošoviek podľa predpísaného pracovného postupu,
 - j) poskytuje poradenstvo pri výbere okuliarových rámov, odporúča vhodné druhy a úpravy okuliarových šošoviek,
 - k) manipuluje so špeciálnymi prístrojmi, meracími prístrojmi a pomôckami pri zhotovovaní, úprave a oprave korekčných a liečebných pomôcok a vykonáva ich preventívnu údržbu,
 - l) zhotovuje ochranné, pracovné, slnečné a iné špeciálne okuliare,
 - m) vykonáva administratívne práce a vedie dokumentáciu spojenú s prevádzkou očnej optiky,
 - n) obstaráva doplnkový sortiment očnej optiky, slnečné okuliare, športové okuliare, puzdrá na okuliare, závesné šnúrky a lupy,
 - o) pracuje s informačnou technológiou a programom pre očnú optiku,
 - p) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
 - q) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,
 - r) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore očný optik a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
 - s) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore očný optik.
- (2) Očný optik s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 spolupracuje s lekárom oftalmológom alebo s optometristom.

§ 4ci

Rozsah praxe optometristu

- (1) Optometrista s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne
- a) vyšetruje zrakové funkcie a vykonáva metrické vyšetrenia oka, určuje refrakčnú chybu pri ametropii, stanovuje vízus bez korekcie a s korekciou, navrhuje a aplikuje spôsob korekcie,
 - b) posudzuje vhodnosť použitia okuliarov,
 - c) určuje vhodnosť individuálne zhotovenej optickej pomôcky a zhotovuje a upravuje špeciálne individuálne zhotovené optické pomôcky pri korekcii refrakčnej chyby,
 - d) preveruje rovnováhu a binokulárne funkcie zraku, prepočítava a navrhuje prizmatickú korekciu,
 - e) kontroluje a overuje používané očné korekčné pomôcky, prispôsobuje ich a upravuje,
 - f) vymeriava a určuje parametrické údaje pre kontaktné šošovky, vykonáva poradenskú a informačnú činnosť, ako kontaktné šošovky používať, čistiť a uchovávať,
 - g) vymeriava pupilový diameter, inklináciu a ostatné parametre potrebné pre návrh optickej korekčnej pomôcky,
 - h) vykonáva poradenskú činnosť v oblasti refrakčných chýb, optických korekčných pomôcok vrátane kontaktných šošoviek a ich použitia,
 - i) spolupracuje s očným optikom a ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi,
 - j) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
 - k) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,
 - l) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore optometrista a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,

m) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore optometrista,

n) vykonáva fyzikálne merania zrakovej ostrosti a zorného poľa potrebné pre lekársku prehliadku,⁶⁾ a to vízus, subjektívnu refrakciu, farbocit, zorné pole, nyktometriu.

(2) Optometrista s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 vykonáva pri stanovení refrakcie u detí do 15 rokov činnosti uvedené v odseku 1 písm. a) až h) a n) na základe indikácie lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore oftalmológia.

§ 4c)

Rozsah praxe ortopedického technika

Ortopedický technik s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

a) zhotovuje na základe lekárskych poukazov všetky typy individuálnych ortopedicko-protetických pomôcok používaných v ortopedickej protetike,

b) vykonáva opravy a úpravy ortopedických pomôcok,

c) dodržiava správny postup pre technológiu zhotovovania ortopedicko-protetickej pomôcky,

d) konzultuje podľa potreby účel a technické vlastnosti ortopedicko-protetickej pomôcky s predpisujúcim lekárom,

e) poskytuje odborné informácie predpisujúcemu lekárovi a zdravotnej poisťovni o vhodnosti ortopedicko-protetickej pomôcky,

f) vykonáva vyšetrenia potrebné na určenie konštrukčného typu a materiálového zloženia ortopedicko-protetickej pomôcky,

g) odoberá meraním, sadrovaním, odtlačaním, obkresľovaním a skenovaním merné podklady podľa typu predpísanej ortopedicko-protetickej pomôcky,

h) upravuje počítačovo modely pre výrobu ortopedicko-protetických pomôcok,

i) vyberá a používa vhodný materiál potrebný na zhotovovanie konkrétnych častí ortopedicko-protetickej pomôcky,

j) zhotovuje výrobné výkresy a výrobnú dokumentáciu v ortopedickej protetike,

k) vedie potrebnú dokumentáciu o činnostiach súvisiacich s výrobnotechnickým procesom,

l) objednáva materiál, polotovary a komponenty potrebné na zhotovenie individuálnej ortopedicko-protetickej pomôcky a zostavuje predbežnú výšku úhrady za zhotovenie individuálnych ortopedicko-protetických pomôcok,

m) podľa technologických postupov zhotovuje, opravuje, upravuje a vydáva protézy horných a dolných končatín, bandáže a nebandážne ortézy horných a dolných končatín a trupu, ortopedické vložky a ortopedickú obuv,

n) upravuje, nastavuje a aplikuje modulárne a sériové ortopedicko-protetické pomôcky,

o) vykonáva statické a dynamické skúšky ortopedicko-protetických pomôcok a ich nastavenie,

p) inštruuje osobu o správnej manipulácii s ortopedicko-protetickou pomôckou a o jej používaní a údržbe,

q) vykonáva základný nácvik chôdze osôb s protézou a ortézou,

r) vykonáva informačnú a zdravotnovýchovnú činnosť o technických údajoch ortopedicko-protetickej pomôcky, o spôsobe jej používania a o spôsobe jej údržby,

s) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,

t) pripravuje a používa správne náradie, nástroje, prístroje a stroje potrebné pri zhotovovaní konkrétnej ortopedicko-protetickej pomôcky,

u) dodržiava správne technologické postupy podľa zdravotného stavu osoby,

v) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska,

- w) zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní v odbore ortopedický technik a na vzdelávaní ostatných zdravotníckych pracovníkov,
- x) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore ortopedický technik.

§ 4ck

Rozsah praxe zdravotníckeho laboranta

(1) Zdravotnícky laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne

- a) vykonáva základné laboratórne vyšetrenia podľa predpísaných metód na úseku laboratórnych zložiek biochémie, rádioizotopových vyšetrení, toxikológie, hematológie, imunológie, histológie, cytológie, klinickej mikrobiológie alebo mikrobiológie a biológie životného prostredia a cytogenetické, genealogické a antropogenetické vyšetrenia,
- b) používa jednoduchú a automatizovanú laboratórnu techniku,
- c) vykonáva špeciálne odbery biologického materiálu a jeho predanalytické spracovanie,
- d) prijíma a eviduje materiál a realizuje jeho predanalytické spracovanie,
- e) vykonáva údržbu nízkokapacitných a strednekapacitných analyzátorov,
- f) podieľa sa na internej a externej kontrole kvality a laboratórnych postupov,
- g) spolupracuje so zdravotníckymi zariadeniami a s oddeleniami spoločných vyšetrovacích a liečebných zložiek pri statimových vyšetreniach a počas výkonu pohotovostných služieb,
- h) dodržiava hygienicko-epidemiologický režim pracoviska a zaznamenáva činnosti súvisiace s hygienickým režimom,
- i) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život osoby,
- j) dodržiava zásady správnej laboratórnej praxe,
- k) vykonáva údržbu a kalibráciu analyzátorov,
- l) uskladňuje a eviduje vyšetrovacie sety a chemikálie a kontroluje čas ich účinnosti a čas použiteľnosti.

(2) Zdravotnícky laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(3) Zdravotnícky laborant s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}

(4) Zdravotnícky laborant s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve, s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností a najmenej päťročnou odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu^{1a)} okrem činností podľa odsekov 1 a 2 samostatne

- a) vykonáva odbornú laboratórnu činnosť spojenú s využitím náročných laboratórnych metód v odbore biochémie, toxikológia, rádioizotopové vyšetrenia, hematológia, transfuziológia, mikrobiológia, genetika, cytológia, histológia, imunológia, biológia životného prostredia a tkanivové bankovníctvo,
- b) vykonáva vysokošpecializované laboratórne metódy na diagnostiku ochorení v príslušnom odbore,
- c) uvádza strednekapacitné a vysokokapacitné analyzátory do prevádzky,
- d) kontroluje výsledky laboratórnych vyšetrení a overuje ich správnosť,
- e) uplatňuje inováciu postupov v laboratórnej diagnostike,

- f) sleduje internú kontrolu kvality a vyhodnocuje jej dlhodobé trendy, pri odchýlkach informuje vedúceho pracoviska a pod jeho vedením realizuje nápravno-preventívne opatrenia,
- g) realizuje analýzu vzoriek externej kontroly kvality a interpretuje jej výsledky, v spolupráci s vedúcim pracoviska realizuje nápravno-preventívne opatrenia,
- h) podieľa sa interných auditoch,
- i) podieľa sa na vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov v laboratórnych činnostiach.

(5) Zdravotnícky laborant manažér s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore laboratórne vyšetrovacie metódy v zdravotníctve, s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností a najmenej päťročnou odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu^{1a)} okrem činností podľa odsekov 1, 2 a 4 organizuje, riadi a koordinuje prevádzku príslušného oddelenia.

§ 4cl

Rozsah praxe fyzioterapeuta

- (1)** Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností samostatne
- a) posudzuje a určuje potreby fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti osoby,
 - b) plánuje fyzioterapeutickú starostlivosť a reintegráciu osoby do prirodzeného prostredia,
 - c) zhodnocuje stav osoby a určuje fyzioterapeutické postupy v závislosti od zistených potrieb,
 - d) využíva posudzovacie stupnice a hodnotiace škály vo fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
 - e) vykonáva fyzioterapeutické vyšetrenie a kineziologické vyšetrenie neuromuskulárneho systému, kardiovaskulárneho systému, respiračného systému, elektrodiagnostiku, fyzioterapeutické vyšetrenia v oblasti pracovnej, psychosociálnej, výchovnej a preventívnej,
 - f) určuje a vykonáva fyzioterapeutické postupy zamerané na prevenciu vzniku imobilizačného syndrómu,
 - g) meria fyziologické funkcie osobe v rozsahu nevyhnutnom na poskytovanie fyzioterapeutickej starostlivosti,
 - h) vzdeláva osobu, rodinu a komunitu o fyzioterapeutickej starostlivosti s dôrazom na sebestačnosť a navrátenie zdravia osoby, posturálnej životosprávy, režimových opatreniach, používaní kompenzačných pomôcok, rehabilitačných pomôcok a prístrojov vrátane možnosti ďalšej fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
 - i) spolupracuje s ostatnými zdravotníckymi pracovníkmi, poskytuje fyzioterapeutickú starostlivosť ako člen multidisciplinárneho tímu pri zabezpečovaní komplexnej zdravotnej starostlivosti,
 - j) zabezpečuje dodržiavanie bezpečného prostredia osoby a ochranu jej intimity pri uskutočňovaní fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
 - k) zabezpečuje hygienu prostredia vrátane dezinfekcie a sterilizácie zdravotníckych pomôcok, prístrojov a zariadení používaných pri poskytovaní fyzioterapeutickej a rehabilitačnej starostlivosti,
 - l) podieľa sa na zavedení systému kvality fyzioterapeutickej starostlivosti,
 - m) vedie zdravotnú dokumentáciu, vykazuje činnosti pre potreby zdravotných poisťovní a štatistiky,
 - n) poskytuje odbornú prvú pomoc pri stavoch ohrozujúcich zdravie alebo život človeka,
 - o) podieľa sa na praktickom vyučovaní žiakov v študijnom odbore masér a diplomovaný fyzioterapeut a praktickom vyučovaní študentov v študijnom odbore fyzioterapia.
- (2)** Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 na základe odporúčania lekára samostatne vykonáva
- a) kinezioterapiu, respiračnú fyzioterapiu a inhalačnú liečbu,

- b) aktívne cvičenia a aktívne asistované cvičenia, pasívne cvičenia, rezistované cvičenia s využitím mechanoterapie, kineziotejpingu a hydrokinezioterapie,
 - c) reflexnú periostálnu a segmentálnu masáž,
 - d) fyzioterapeutickú starostlivosť v domácom prostredí a v inom prirodzenom sociálnom prostredí osoby,
 - e) komplexnú fyzikálnu terapiu, aplikuje fyziatrické, balneologické a elektroterapeutické procedúry (mechanoterapia, svetloterapia, termoterapia, kryoterapia, balneoterapia a elektroterapia galvanickými a nízkofrekvenčnými prúdmi, strednofrekvenčnými prúdmi a vysokofrekvenčnými prúdmi).
- (3) Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.^{1a)}
- (4) Fyzioterapeut s odbornou spôsobilosťou na výkon certifikovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a certifikované pracovné činnosti podľa osobitného predpisu.^{1a)}
- (5) Fyzioterapeut vykonáva pracovné činnosti podľa odsekov 2 až 5 na základe odporúčania lekára, ak Štandardné preventívne, diagnostické a terapeutické postupy, ktoré vydáva Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky a zverejňuje na svojom webovom sídle, neustanovujú inak.
- (6) Fyzioterapeut s pokročilou praxou s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore fyzioterapia, s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností a najmenej päťročnou odbornou praxou v príslušnom špecializačnom odbore podľa osobitného predpisu^{1a)} okrem činností podľa odsekov 1, 2, 3 a 5 samostatne
- a) aplikuje a inovuje hodnotiace škály a nástroje používané vo fyzioterapii,
 - b) monitoruje požiadavky na výskum vo fyzioterapii, uskutočňuje výskum a jeho výsledky využíva v zdravotníckej praxi,
 - c) hodnotí a posudzuje efektivitu a kvalitu fyzioterapeutickej starostlivosti, posudzuje a vyhodnocuje vhodnosť fyzioterapeutického postupu zvoleného fyzioterapeutom, kontroluje poskytovanie fyzioterapeutických techník, všeobecných bezpečnostných opatrení, ktoré sa vzťahujú na starostlivosť o všetky osoby,
 - d) koordinuje činnosť členov fyzioterapeutického tímu.

§ 4cm

Rozsah praxe verejného zdravotníka

- (1) Verejný zdravotník s odbornou spôsobilosťou na výkon odborných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia vrátane štátneho zdravotného dozoru, štátneho potravinového dozoru a samostatne
- a) vykonáva odhad základných demografických a epidemiologických parametrov a odhad jednoduchých štatistických parametrov,
 - b) aplikuje základné epidemiologické koncepty v konkrétnom, ale jednoduchom empirickom prostredí,
 - c) uplatňuje základné štatistické koncepty v konkrétnom, ale jednoduchom empirickom prostredí,
 - d) navrhuje a implementuje metodické protokoly ako dotazník, hodnotenie potrieb zdravia,
 - e) navrhuje a implementuje monitorovací systém pre opatrenia a štruktúru zdravotníckych služieb,
 - f) vytvára epidemiologické a štatistické dokumenty (analýzy, tabuľky, čísla) o vzťahoch medzi sociálno-ekonomickým prostredím a zdravím európskych obyvateľov a skupín obyvateľstva v národnom kontexte,

- g)** vypracúva prognózy rozvoja zdravotného stavu európskej populácie a skupín obyvateľstva s ohľadom na sociálne a ekonomické podmienky v národnom kontexte,
 - h)** identifikuje skupiny obyvateľstva so zvýšeným zdravotným rizikom a ich zdravotnými potrebami, ako sú deti, starší ľudia, dospelí na trhu práce aj mimo neho, imigranti, osoby s telesnými a duševnými poruchami a poruchami učenia,
 - i)** vypracúva a publikuje pravidelnú správu o verejnom zdraví pre definovanú populáciu,
 - j)** sleduje a interpretuje expozície životného prostredia vo vzťahu k verejnému zdraviu,
 - k)** vykonáva hodnotenie rizík súvisiacich so zložkami fyzického, rádiologického, chemického a biologického prostredia vrátane vplyvov zmeny klímy,
 - l)** vypracúva epidemiologickú a štatistickú dokumentáciu (analýzy, tabuľky, údaje) o vzťahu medzi fyzikálnymi, chemickými a biologickými environmentálnymi expozíciami a zdravím európskych populácií a skupín obyvateľstva v národnom kontexte,
 - m)** vytvára plán pre terénne vyšetrovanie vzťahov medzi životným prostredím a zdravím,
 - n)** vykonáva dohľad nad výskytom a šírením chorôb a vytvára programy zdravia obyvateľstva,
 - o)** posudzuje zdravotné riziká z expozície faktorom práce a pracovného prostredia, na základe identifikovaných zdravotných rizík navrhuje opatrenia na ich zníženie alebo odstránenie,
 - p)** vykonáva poradenstvo zamerané na plánovanie a organizáciu práce a odpočinku pracujúcich osôb vrátane usporiadania pracovísk a pracovných miest a spôsobu výkonu práce z hľadiska ochrany zdravia, na ochranu zdravia pred nepriaznivým vplyvom faktorov práce a pracovného prostredia alebo technológií, ktoré sa používajú alebo plánujú používať, na ochranu pred chorobami z povolania a ochoreniami súvisiacimi s prácou,
 - q)** vytvára epidemiologické a štatistické dokumenty o vzťahoch medzi faktormi práce a pracovného prostredia a zdravím európskych skupín pracujúcich osôb a skupín pracujúcich osôb v národnom kontexte.
- (2)** Verejný zdravotník s odbornou spôsobilosťou podľa odseku 1 spolu s ostatnými zložkami domáceho krízového manažmentu navrhuje postupy na zmiernenie vplyvov ohrozenia verejného zdravia.
- (3)** Verejný zdravotník s odbornou spôsobilosťou na výkon špecializovaných pracovných činností vykonáva odborné pracovné činnosti podľa odseku 1 a špecializované pracovné činnosti v špecializačných odboroch podľa osobitného predpisu.⁵⁾
- (4)** Verejný zdravotník s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore verejné zdravotníctvo, ktoré nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore verejné zdravotníctvo, pri ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia vrátane podpory zdravia a primárnej prevencie okrem činností podľa odsekov 1 a 2 samostatne
- a)** pozoruje, opisuje a analyzuje fenomény ako fungovanie organizácií, programov alebo politík v oblasti zdravia pomocou hlavných typov kvalitatívnych empirických metód,
 - b)** vypracúva protokol o výskume v oblasti verejného zdravia,
 - c)** vykonáva rozvojové, vzdelávacie a výskumné projekty verejného zdravia podľa protokolu,
 - d)** vypracúva projektové správy národných a medzinárodných projektov,
 - e)** vypracúva stratégie verejného zdravia vrátane programov riadenia rizík na základe dôkazov z empirických environmentálnych štúdií,
 - f)** vypracúva a implementuje politiku a intervenciu verejného zdravia založenú na štandardných metódach a usmerneniach v oblasti verejného zdravia,
 - g)** vykonáva organizačnú, manažérsku a finančnú analýzu týkajúcu sa systému verejného zdravotníctva,
 - h)** vykonáva ekonomické hodnotenie daného postupu, zásahu, stratégie alebo politiky vo vzťahu k zdravotnému stavu obyvateľstva,

- i) modeluje a projektuje vplyv zavedenia nových služieb, technológií a intervencií na podporu zdravia a liečebných intervencií,
- j) plánuje, implementuje a hodnotí programy a politiky verejného zdravia,
- k) identifikuje výzvy týkajúce sa zdravia obyvateľstva, ktoré sú relevantné pre podporu zdravia na rôznych úrovniach sociálnej a politickej organizácie od globálnej po miestnu,
- l) prezentuje verejnosti správy o vplyvoch na verejné zdravie vrátane analýzy rizík,
- m) vedie a vyhodnocuje vyšetrovanie a intervencie pri hroziacej alebo existujúcej mimoriadnej udalosti; pri výskyte infekčných ochorení, chemických, radiačných, biologických a prírodných hrozieb a nebezpečenstiev je súčasťou krízového manažmentu,
- n) navrhuje, implementuje, riadi a hodnotí stratégiu podpory zdravia a program komunitného rozvoja pre definovanú populáciu a definované spoločenstvo, využíva pritom štandardné nástroje verejného zdravotníctva s poskytnutím ekonomických argumentov pre zvolené opatrenie,
- o) plánuje, implementuje a vyhodnocuje program primárnej, sekundárnej a terciárnej prevencie vrátane hodnotenia efektívnosti programu a efektívnosti nákladov,
- p) identifikuje etické aspekty konkrétnych opatrení, stratégií a politík v oblasti verejného zdravia,
- q) zabezpečuje implementáciu základných etických princípov pri tvorbe stratégie verejného zdravia.

§ 4cn

Rozsah praxe zdravotníckych pracovníkov v niektorých zdravotníckych povolaniach počas krízovej situácie z dôvodu ochorenia COVID-19

Zdravotnícky pracovník v zdravotníckom povolani podľa § 1 ods. 1 písm. d), f), h) až p), r) a s) a odseku 2 môže počas krízovej situácie samostatne vykonávať činnosti súvisiace s vykonaním diagnostického testu umožňujúceho priamo detekovať antigény vírusového ochorenia COVID-19, pri ktorých nedochádza k priamemu kontaktu s pacientom.

§ 4d

Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2009

Zdravotnícky asistent, ktorý získal úplné stredné odborné vzdelanie na strednej zdravotníckej škole v študijnom odbore zdravotnícky asistent podľa predpisov platných do 31. augusta 2008 a ktorý nácvik zdravotných výkonov uvedených v § 4b ods. 3 nemal ako súčasť študijného programu, ich môže vykonávať po preškolení, ktoré zabezpečí zamestnávateľ v spolupráci s príslušnou strednou zdravotníckou školou uskutočňujúcou vzdelávanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent.^{1a)} Preškolenie musí trvať najmenej 40 hodín primerane rozdelených na teoretickú časť a na praktickú časť. O preškolení sa vyhotoví záznam, ktorý zašle zamestnávateľ komore, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný.

§ 4e

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2017

Zdravotnícky asistent, ktorý získal úplné stredné odborné vzdelanie na strednej zdravotníckej škole v študijnom odbore zdravotnícky asistent podľa predpisov platných do 31. augusta 2013 a ktorý nácvik zdravotných výkonov uvedených v § 4b ods. 2 písm. g) a h) a § 4b ods. 3 písm. d) až f) nemal ako súčasť študijného programu, ich môže vykonávať po preškolení, ktoré zabezpečí zamestnávateľ v spolupráci s príslušnou strednou zdravotníckou školou uskutočňujúcou vzdelávanie v študijnom odbore zdravotnícky asistent.^{1a)} Preškolenie musí trvať najmenej 40 hodín primerane rozdelených na teoretickú časť a na praktickú časť. O preškolení sa vyhotoví záznam, ktorý zašle zamestnávateľ komore, v ktorej je zdravotnícky pracovník registrovaný.

§ 4f

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2018

Písomné poverenie odborného zástupcu príslušného poskytovateľa záchrannej zdravotnej služby podľa § 3 ods. 5 vydané podľa predpisov účinných do 31. mája 2018 zostáva v platnosti do uplynutia času, na ktorý bolo vydané.

§ 5

Účinnosť

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. augusta 2005.

Rudolf Zajac v. r.

Príloha k vyhláške č. 321/2005 Z. z.

Vzor

POVERENIE PRE LEKÁRA, ZDRAVOTNÍCKEHO ZÁCHRANÁRA, SESTRU ALEBO ASISTENTA PREPRÁVY

[illegible]

Poznámky pod čiarou

1) Zákon č. 579/2004 Z. z. o záchrannej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 351/2005 Z. z.

^{1a)} Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností.

^{1aa)} § 27 ods. 2 zákona č. 578/2004 z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2) Príloha č. 3, III. časť výnosu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 11. marca 2009 č. 10548/2009-OL, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o záchrannej zdravotnej službe (oznámenie č. 98/2009 Z. z.) v znení výnosu z 9. júla 2010 č. 14016/2010-OL (oznámenie č. 338/2010 Z. z.).

4) Zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 719/2004 Z. z.

5) Výnos Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky a Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 12. apríla 2006 č. 28167/2007-OL, ktorým sa vydáva hlava Potravinového kódexu Slovenskej republiky upravujúca všeobecné požiadavky na konštrukciu, usporiadanie a vybavenie potravinárskych prevádzkarní a niektoré osobitné požiadavky na výrobu a predaj tradičných potravín a na priame dodávanie malého množstva potravín (oznámenie č. 4/2008 Z. z.).

⁶⁾ § 29 ods. 4 písm. b) vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

S-EPI, s.r.o. © 2010-2026, všetky práva vyhradené